

De flamingotong

W. Faber

Al snorkelend of duikend kunt u in het Caribisch gebied een zeer fraaie slak tegenkomen; de flamingotong of meer wetenschappelijk *Cyphoma gibbosum* (L., 1758). Het opvallende uiterlijk van dit dier (afb. 1) is te danken aan de mantel, die de schelp geheel bedekt. Wordt de flamingotong echter gestoord, dan trekt hij zijn mantel terug en is er slechts een weinig spectaculaire schelp te zien (afb. 2).

Cyphoma gibbosum is een van de soorten van het geslacht *Cyphoma* Röding, 1798, welk geslacht via de onderfamilie Simniinae Schilder, 1927 deel uitmaakt van de familie Ovulidae Fleming, 1822. De leden van deze familie tonen verwantschap met de Cypraeidae. Beide families vinden dan ook onder-

Afb. 1 *Cyphoma gibbosum*, gefotografeerd door Angelika Honsbeek ten zuiden van het Cubaanse eiland Isla de Juventud.

dak in de zelfde superfamilie Cypraeaacea Rafinesques, 1815.

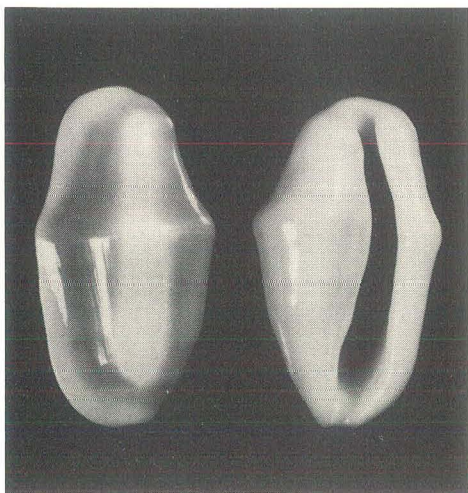
De schelp van de flamingotong is langwerpig, enigszins ellipsvormig. Groot is de schelp niet. De lengte varieert van 20 tot 35 mm. Hetgeen onmiddellijk opvalt is de dikke richel als een kiel dwars over de gehele rug iets boven het midden. Dit kenmerk heeft Linnaeus - hij noemde de soort *Bulla gibbosa* - kennelijk geïnspireerd tot de keuze van de soortnaam, want gibbosus betekent gebocheld. Ook de uit het Amerikaans overgenomen naam flamingotong zal wel op dit schelpkenmerk zijn terug te voeren. aangezien de tong van de flamingo, die reeds bij de Romeinen als een lekkernij gold, aan de wortel een vetknobbel bezit.

De mondopening van de schelp loopt over de gehele lengte, evenals bij de Cypraea's, evenwel zonder de voor de laatste groep kenmerkende tanden. Een operculum ontbreekt. Buitenlip en callus zijn dik. De oppervlakte van de schelp is glad en glanzend. De onderzijde is wit. Voor het overige bezit de schelp een crème- tot abrikozenachtige kleur met een rechthoekige witte vlek op de rugzijde. Aangespoelde exemplaren zijn over het algemeen geheel wit, omdat zij, aan de zon blootgesteld, snel hun kleur verliezen.

Met uitgespreide mantel toont *Cyphoma gibbosum* zich eerst in volle pracht. Het dier doet dan met zijn met zwart omringde vlekken getooide mantel eerder denken aan een giraf of een luipaard. In sommige landen spreekt men dan ook over 'Little leopard', zoals op enige postzegels is te zien (afb. 3).

Het verspreidingsgebied van de flamingotong strekt zich uit van N.Carolina via Z.O.-Florida en West-Indië tot Kaap Frimo in Brazilië (nabij de steenbokkeerkring). Daar leeft het dier op een diepte van 1 tot omstreeks 10 meter op koralen, bij voorkeur op Gorgonaria of hoornkoralen, waaronder de waaierkoralen, en op Alcyonaria of Octocorallia, ook wel leerlokalen genoemd. De koralen vormen ook het voedsel van *Cyphoma gibbosum*. Het gaat daarbij natuurlijk om de poliepen, maar ook kalkdelen worden verorberd, die dan weer worden uitgescheiden.

Tot slot onze hartelijke dank aan Angelika Honsbeek voor haar toestemming om de fraaie kleurenfoto op te nemen en aan de redactie van Het Zee-aquarium voor het ter beschikking stellen van de litho.

Afb. 2 De schelp van *Cyphoma gibbosum*. Links de rugzijde, rechts de mondzijde $1\frac{1}{2} \times$. Collectie ZBM no. 51183. Foto Th. Strengers.

Afb. 3 Afbeelding van 'little leopard' op een postzegel van Redonda.

